

נוהלי חטיבת תקון

שירות בתי הסוהר

בתוקף מתאריך:	01.01.2000
ת' עדכון אחרון:	08.07.2021
עמוד מס'	1
מתוך	8
עמודים	

הפרק:	עבודה סוציאלית
מס' הנוהל:	20-1036

הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס

1. כללי

1.1 שירות בתי הסוהר הוא ארגון ביטחוני בעל ייעוד חברתי, אשר תמצית תפקידו החזקת אסירים ועצורים במשמורת בטוחה ונאותה תוך שמירה על כבודם, מילוי צרכיהם הבסיסיים והקניית כלים מתקנים לכלל האסירים המתאימים לכך, על מנת לשפר את יכולתם להיקלט בחברה עם שחרורם.

1.2 תפקיד העובד הסוציאלי בשב"ס הינו לסייע לאסיר/עצור על ידי מתן טיפול סוציאלי וכלים מתקנים, בהתאם לצרכיו ויכולותיו, תוך עידוד מוטיבציה לשינוי דרכיו במטרה לשקמו.

1.3 בכל ביס"ר/בימ"ר בו שוהים אסירים/עצורים פליליים יופעל שירות סוציאלי, תוך שילוב ושיתוף פעולה הדוק עם יתר בעלי התפקידים בבית הסוהר.

1.4 העובד סוציאלי יפעל בהתאם להנחיות מקצועיות של ענף טיפול ושיקום וכן בהתאם להנחיות מקצועיות שהתקבלו בוועדות מקצועיות טיפוליות שונות אודות האסירים שבטיפולו.

2. הבסיס החוקי:

השרות הסוציאלי יפעל בכפוף לקוד האתיקה המקצועית של העובדים הסוציאליים בישראל משנת 2018, לפקודות ונוהלי שב"ס ובכפוף לחוקים הבאים:

- 2.1 חוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו - 1996.
- 2.2 פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב - 1971 סעיפים 11ב' - 11ה'.
- 2.3 חוק שחרור על-תנאי ממאסר התשס"א-2001.
- 2.4 חוק שיקום נכי נפש בקהילה התש"ס-2000.
- 2.5 חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין התשס"ו - 2006.
- 2.6 חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962.
- 2.7 חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991.
- 2.8 חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960.
- 2.9 חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול) תשל"א-1971.
- 2.10 פקנ"ץ 04.54.00 "חסיון מידע רפואי וסוציאלי אודות אסיר".
- 2.11 נוהל 05-0001 "הטיפול בבקשה אסיר להעתקת מסמכים".

נוהל מס': 20-1036				הפרק: עבודה סוציאלית	
בתוקף מתאריך: 01.01.2000				הנהל: הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס	
ת' עדכון אחרון: 08.07.2021					
עמוד מס' 2 מתוך 8 עמודים					

3. מטרה:

לקבוע כללים ודרכי פעולה של מערך השירות הסוציאלי לאסיר בשירות בתי הסוהר.

4. הגדרות:

- 4.1 "מאסר" – בכלל זה גם מעצר.
- 4.2 "אסיר" – אסיר/עצור פלילי תושב ישראל השוהה באגף פלילי.
- 4.3 "מנהל מקרה (case manager)" – ריכוז כל הפעולות הדרושות למטופל בידי עו"ס מקצועי אחד הרואה את כל צרכיו. ניהול מקרה הינה שיטת עבודה המאפשרת טיפול באסירים מרובי קשיים ובעיות. שיטה זו מתאימה למי שהמענה לצרכיו יינתן ע"י מספר גורמים אשר זקוקים לתיאום בניהם. מדובר בפתרון כוללני הרואה את המערכת כולה ומעניק ליווי רב תחומי לאסיר.
- 4.4 "אבחון צרכים טיפולי ושיקומי" – אבחון הינו דרך לענות על שאלת הצרכים ההוליסטיים והקרימינוגניים טרם בניית תכנית טיפול ושיקום.
- 4.5 "תכנית אישית" – תכנית הכוללת את פעילויות התקון המותאמות לצרכיו הייחודיים של האסיר (טיפול, חינוך, תעסוקה ודת) שבהן יכול להשתלב האסיר במהלך מאסרו, בהתאם לצרכיו, מאפייניו ומידת התאמתו לתוכניות הקיימות.
- 4.6 "התערבות סוציאלית" – טיפול פרטני, טיפול תמיכתי, יישוג, תיווך, ייזום פעולות בקרה ומעקב, טיפול קבוצתי ועבודה קהילתית.
- 4.7 "מדריך" – עו"ס אשר סיים קורס קצינים ולימודי הדרכה בעבודה סוציאלית והוסמך להדרכה ע"י רע"ן טו"ש.

5. השיטה:

לכל אגף ימונה עובד סוציאלי אשר יטפל באסירי האגף, העובד הסוציאלי יהיה שותף לעבודת הצוות הרב מקצועי באגף. כל אסיר יקבל מענה באחת מתצורות ההתערבות הסוציאלית כמפורט בנספח א' "פירוט שיטות ההתערבות הסוציאלית".

5.1 שגרות עבודה של העובד הסוציאלי:

- 5.1.1 שגרת עבודת העו"ס – עובד סוציאלי הינו עובד יום. עובד סוציאלי יעבוד לפחות יום בשבוע עבודת ערב (ללא קשר להיקף משרתו) לפחות עד השעה 19:00. עבודת ערב מיועדת לטובת פגישות פרטניות וקבוצתיות עם אסירים או לביצוע תורנות עו"ס. חריגה ממסגרת שעות אלה תאושר ע"י ק. טו"ש מחוזי.
- 5.1.2 עו"ס מתחמי – בבתי המעצר הרלוונטיים תופעל תורנות עו"ס מתחמי ויבוצעו כלל הפעולות הנדרשות בהתאם לפק"ץ 04.54.01 – "מניעת אובדנות – טיפול והשגחה".

<p>נוהל מס': 20-1036</p>	<p>הפרק: עבודה סוציאלית</p>
<p>בתוקף מתאריך: 01.01.2000</p>	<p>הנוהל: הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס</p>
<p>ת' עדכון אחרון: 08.07.2021</p>	
<p>עמוד מס' 3 מתוך 8 עמודים</p>	

5.2 תהליך הטיפול באסיר:

- 5.2.1 תהליך הקליטה נועד לצורך היכרות והערכת פסיכו-סוציאלית ויכולת התייחסות לצרכי האסיר, למצבו הנפשי והמלצות ראשוניות להמשך טיפול. בעת הקליטה העו"ס יחתים את האסיר על טופס ויתור סודיות לאחר שוידא כי האסיר מבין משמעות חתימתו.
- 5.2.2 קליטת אסיר תבצע בעת כניסת אסיר לשב"ס או העברת אסיר ממתקן כליאה אחד לאחר.

5.3 חוזה טיפולי:

החל מהמפגש הראשון עם האסיר ייערך "חוזה טיפולי", המשמש כמרכיב הכרחי בכל קשר טיפולי מקצועי. חוזה זה מעניק לאסיר הסבר מקיף ומפורט ביחס למערך הטיפול, ומבהיר את מגבלות הסודיות, מסגרת הטיפול הסוציאלי ודרכי פניה לעובד הסוציאלי. קיומו של "חוזה טיפולי" מעניק ביטחון, תיאום ציפיות הוגנות ומחויבות עבור שני הצדדים.

5.4 אבחון צרכים:

- 5.4.1 לאסיר שנשפט למאסר העולה על חצי שנה יערך אבחון צרכים לפיו תיבנה תכנית אישית בהתאם לצרכיו.
- 5.4.2 העו"ס יתעד את אבחון הצרכים הטיפוליים בתיק הסוציאלי לאחר קבלת גזר הדין וטרם ועדת הקבלה ולאחר מכן אחת לארבעה חודשים. כל שינוי בצרכי האסיר יבוא לידי ביטוי באבחון צרכי האסיר.
- 5.4.3 במאסרים שאורכם מעל 10 שנים יתבצע האבחון לפחות אחת לחצי שנה. בפרק הזמן של 10 שנות המאסר האחרונות יתבצע אבחון הצרכים אחת לארבעה חודשים.
- 5.4.4 במחלקות טיפוליות יתבצע אבחון הצרכים אחת לששה חודשים.

5.5 מיפוי צרכים, בניית תכנית עבודה והתערבות:

תהליך בחינת צרכים יוביל לבניית תכנית עבודה. מטרת בחינת מגמות וצרכים הינה לשים דגש על הצרכים המשתנים ולמפותם לטובת איתור ובניית מענים מתאימים. במיפוי הצרכים יתייחס העובד הסוציאלי למידת שיתוף הפעולה, לכלל הצרכים (נוסף לאופי העבירה), לרצף השיקומי, לאורך המאסר וליתרת המאסר. המיפוי יגזור מאבחון הצרכים שנערך לאסיר. ר"ת טו"ש יבנה תכנית עבודה בכל יחידה.

5.6 התכנית הטיפולית:

- 5.6.1 הטיפול באסיר יותאם לאבחון צרכים מורחב. על בסיס אבחון זה יגזרו דרכי ההתערבות והתוכנית הטיפולית האישית המותאמת לצרכי האסיר, יתרת מאסרו תוך התחשבות בתנאי כליאה, מידת ההסכמה, היכולת להפיק תועלת מטיפול ובהתחשב במגבלות הביטחוניות והמודיעיניות.

<p>נוהל מס': 20-1036</p>	<p>הפרק: עבודה סוציאלית</p>
<p>בתוקף מתאריך: 01.01.2000</p>	<p>הנוהל: הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס</p>
<p>ת' עדכון אחרון: 08.07.2021</p>	
<p>עמוד מס' 4 מתוך 8 עמודים</p>	

5.6.2 התכנית הטיפולית לאסירים אשר אורך מאסרם עולה על 6 חודשים תגובש בהתאם להחלטות ועדת קבלה ומעקב. לאסירים שאורך מאסרם מתחת ל-6 חודשים יגובש מענה בהתאם לאבחון צרכיהם והאפשרויות הקיימות.

5.6.3 האסיר יופנה לטיפול על בסיס התוכנית שנבנתה עבורו. התוכנית תכלול את כלל דרכי ההתערבות שהעו"ס מפעיל. כולל הפניה לטיפול במסגרות טיפוליות ולתוכניות שימור תכנים לבוגרי טיפול. העובד הסוציאלי יעקוב אחר כלל האסירים שבאחריותו בהתאם לתכנית שנקבעה ובכל מיקרה ישוחח עם האסיר בתדירות של לפחות אחת לארבעה חודשים.

5.6.4 העובד הסוציאלי יטפל באסירים בהתאם לסדר עדיפות שיקבע על פי שיקול דעת מקצועי תוך התייעצות עם ר"ת טו"ש או המדריך. תהליך ההתייעצות יתועד בתיק האסיר במסגרת הדרכה.

5.6.5 ככלל שיחות עם עו"ס יבוצעו במשרד עו"ס ללא אזיקים, ללא נוכחות גורמים אחרים בכללם אסירים תומכים ובתנאים המאפשרים בניית אמון ופרטיות. במצבים בהם התרשמו גורמים בבית הסוהר כי האסיר עשוי להוות סכנה להפעלת אלימות כלפי העו"ס, יפעל העו"ס ע"פ הנחיות ביטחון. ככל שקיימות מגבלות ביטחון על שיחה עם אסיר יובא הדבר לידיעת ר"ת טו"ש. מגבלת ביטחון אשר עומדת בתוקף למעלה מחודש תובא לידיעת ק. טו"ש.

5.6.6 אבחון פסיכולוגי – אסירים יופנו לאבחון פסיכולוגי בהתאם לאמור בנוהל קשרי עבודה ענף טו"ש וענף פסיכולוגיה- 20-2014 יש לתת דגש על הפניות לאבחונים בשנים הראשונות של המאסר בקרב אסירים אשר מרצים מאסרים ממושכים.

5.7 ועדות מיון:

לאחר קבלת גזר דין של האסיר, יש לכתוב חוות דעת סוציאלית לוועדת המיון בעניינו. ראיון הקליטה הראשוני ישמש כחו"ד לוועדת מיון במידה ולא חלף פרק זמן העולה על חודש ימים. לאחר חודש ימים נדרשת מילוי חו"ד לוועדת מיון לטובת עדכון והמלצות על שיבוץ המותאם לצרכי האסיר. יש לפעול על פי נוהל כללים בדבר אבחון, מיון והשמה של אסירים 01.01.

5.8 ועדת קבלה:

ר"ת טו"ש או מי מטעמו ישתתף בוועדת קבלה ושיבוץ. הוועדה תגבש את התכנית השיקומית בהתאם לצרכי האסיר ולפי נוהל וועדת קבלה ומעקב 02-0003. כמנהל מקרה יציג העו"ס בפני ועדת הקבלה את אבחון הצרכים המשקף את כלל המענים ובכלל התחומים בהם נדרשת התערבות/מענה וימליץ על סדר הפעולות בתוכנית ההתערבות.

5.9 הכנת האסיר לשחרור:

5.9.1 לאור חשיבות הרצף הטיפולי, תכנון השחרור יעשה בשלבים הראשונים של המאסר ובהתאמה לתקופת המאסר ואורכה. העובד הסוציאלי יקיים שיחה עם האסיר על תכניותיו לאחר

<p>נוהל מס': 20-1036</p>	<p>הפרק: עבודה סוציאלית</p>
<p>בתוקף מתאריך: 01.01.2000</p>	<p>הנוהל: הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס</p>
<p>ת' עדכון אחרון: 08.07.2021</p>	
<p>עמוד מס' 5 מתוך 8 עמודים</p>	

השחרור תוך הערכת התחומים בהם יידרש מענה. על בסיס הערכה זו יופנה האסיר לכלל הגורמים בקהילה אשר אמונים על טיפול במענים אלו ובכללם גורמי טיפול ברווחה, המרכז לגביית קנסות וחובות, המוסד לביטוח לאומי לעניין קצבת נכות כללית ומשרד הבריאות לעניין סל שיקום, חוק סיעוד ועוד. העובד הסוציאלי יספק לאסיר לקראת שחרורו, מידע על מקורות עזרה שונים ומידע חיוני אחר העשוי לסייע לו לאחר שחרורו.

5.9.2 האסיר יופנה לראיון עם נציג הרשות לשיקום האסיר לבחינת מענים בתחומם. לפגישה זו יש להפנות טרם מועד 2/3 ובמידה והאסיר לא זכה לשחרור מוקדם יש להפנות לפגישה חוזרת לקראת מועד השחרור המלא ע"פ בקשת האסיר, גורם רש"א או העו"ס המטפל, זאת ע"פ נוהל שיתוף פעולה שב"ס רש"א – 10-1027. המפגש יתקיים ארבעה עד ששה חודשים טרם מועד 2/3 מנהלי.

5.9.3 הדו"ח הסוציאלי לקראת שחרור יכלול מידע אודות הטיפול שקיבל האסיר במהלך כל תקופת המאסר, הערכת האישיות, הצרכים הטיפוליים וההתייחסות לתכנית לאחר שחרור. בבתי המעצר העו"ס יכתוב דו"ח לוועדת שחרורים לעצור שנשפט בהיותו בבית המעצר, באם נותרה תקופה של חודש וחצי למועד השחרור המוקדם, או פחות.

5.10 אוכלוסיות בעלות צרכים ייחודיים:

בשב"ס מוחזקות אוכלוסיות בעלות צרכים ייחודיים לגביהן יש להתערב באופן המותאם למאפייניהן כפי שמתואר להלן:

- 5.10.1 אסירים במצוקה - יש לפעול עפ"י פקני"ץ 04.54.01 "מניעת אובדנות-טיפול והשגחה".
- 5.10.2 תומכים - יש לפעול עפ"י נוהל 10-1014 - "הפעלת מערך תומכים לעצור/ אסירי השגחה".
- 5.10.3 טעוני פיקוח - יש לפעול עפ"י פקני"ץ 04.06.00 - "אבחון, מיון, טיפול והחזקת עצורים/אסירים טעוני פיקוח".
- 5.10.4 קטינים - יש לפעול עפ"י נוהל 08.04.00 - "החזקת קטינים במעצר/מאסר".
- 5.10.5 אסירים בהפרדה ובאגפים שמורים - יש לפעול בהתאם לפקודה החזקת אסירים בהפרדה 04.03.00 ולפקודה כללים להחזקת אסירים באגף השמור 04.66.00
- 5.10.6 עברייני מין - יש לעבוד עפ"י נוהל 10.1026 - "שיתוף טו"ש מב"ן בתחום עברייני המין".
- 5.10.7 עבירות במשפחה - אופן עבודת ועדות משרדיות ובין-משרדיות לעבירות במשפחה - אלימות וגילוי עריות - 04.54.03

5.11 כתיבה מקצועית וניהול תיק סוציאלי:

- 5.11.1 הכתיבה המקצועית חייבת להיות מונחית ע"י עקרונות האתיקה והמיומנות המקצועית. תוך הקפדה על ערכי המקצוע באמצעות כתיבה שיטתית, אמינה והוגנת. עליה לשקף את התהליכים השיקומיים והטיפוליים שעובר האסיר כחלק בלתי נפרד מהעבודה המקצועית.
- 5.11.2 התיק הסוציאלי על כל הכתוב בו עשוי לשמש כראיה משפטית. קיימים מצבים בהם מתוקף חוק, העובד הסוציאלי יידרש להעביר מידע מתוך התיק הסוציאלי לגורמים שונים (עורכי דין, משטרת ישראל, שופטים, מטפלים פרטיים ועוד).

<p>נוהל מס': 20-1036</p>	<p>הפרק: עבודה סוציאלית</p>
<p>בתוקף מתאריך: 01.01.2000</p>	<p>הנהל: הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס</p>
<p>ת' עדכון אחרון: 08.07.2021</p>	
<p>עמוד מס' 6 מתוך 8 עמודים</p>	

5.11.3 העובד הסוציאלי ינהל תיק סוציאלי לכל אסיר אשר בטיפולו. התיק ישקף את התהליכים שעובר האסיר יש להסתמך על עובדות, מהן לצאת להערכות ומסקנות מנומקות. יש להציג עובדות המאומתות ממקור ראשון: שיחה, סיור באגף, ישיבה, וועדה וכו'. יש לדאוג לתעד כל החלטה והתייעצות רשמית הקיימת בעניינו של האסיר (הדרכה, התייעצות עם ממונים, ישיבות צוות מקצועיות, וועדות מחוזיות וכו').

5.11.4 העו"ס ינהל רישום שוטף של מהלך הטיפול, אירועים משמעותיים וכל התנהלות המשקפת תהליכים שעובר האסיר או תהליכים הקשורים בו. העו"ס המטפל יקפיד על עדכון שוטף של כלל התהליכים הטיפוליים בסמוך למועד סיומם. בסמוך לסיום התערבות טיפולית יש לכתוב סיכום בתיק הסוציאלי. סיכום הטיפול יאושר וייחתם ע"י ר"ת טו"ש/מדריך.

5.11.5 קבוצות טיפוליות יפתחו במערכת התיק הסוציאלי, העובד הסוציאלי יסכם כל מפגש וכן יכתוב סיכום טיפול בסיום הקבוצה. תיעוד זה יכלול פרטים בדבר מועד הקבוצה, אורכה, יחידת ההנחיה, מטרות הקבוצה, תכנים וסיכום לגבי השתלבות האסיר בה.

5.12 חיסיון מקצועי וכללים להפרתו:

בכל הקשור לסודיות המקצועית הנדרשת מהעובד הסוציאלי יש לפעול עפ"י פקני"ץ 04.54.00 "חיסיון מידע סוציאלי אודות אסיר".

5.13 הדרכה:

5.13.1 לכל עו"ס בשב"ס יקבע מדריך אשר ידריך אותו באופן פרטני וקבוע. ככלל, תדירות ההדרכה לא תפחת מפעמיים בחודש לעובדים בתפקידים השונים ואחת לחודש בתפקיד ר"ת טו"ש/ק. טו"ש.

5.13.2 ביחידות, ההדרכה תינתן ע"י ר"ת טו"ש/ עו"ס בכיר/ מנהל מחלקה או מדריך ע"פ ההגדרה בנוהל זה. כל מדריך ינהל יומן הדרכה.

5.13.3 במסגרת ההדרכה יידונו כלל ההליכים הטיפוליים הפרטניים והקבוצתיים תוך התייחסות לחוזה הטיפול. כלל תהליכי ההדרכה אודות האסירים ירשמו בתיקים הסוציאליים.

5.13.4 עניינו של אסיר הפרדה/שמור יובא להדרכה יובא להדרכה תוך שבועיים מיום כניסתו לאגף ומדי חצי שנה.

5.13.5 טרם תחילת טיפול פרטני יובא המקרה להדרכה לטובת קביעת מטרות ושיטת טיפול. תדירות הדרכה במקרה של טיפול פרטני לא תפחת מאחת לחודש על כל מטופל.

5.13.6 טרם תחילת הנחיית קבוצה תתקיים הדרכה בה ייקבעו מטרות הקבוצה, תכני הקבוצה והסטינג הטיפולי. תדירות הדרכה על קבוצה תתקיים לפני תחילת הקבוצה ולקראת סיומה. ככל שמדובר בקבוצה אשר אורכת למעלה מ-8 מפגשים תתקיים לפחות הדרכת ביניים אחת נוספת. בהדרכה על קבוצה אשר מונחית בקו עם עו"ס נוסף ישתתפו שני המנחים בכל מפגש הדרכה. מסגרת הדרכה למנחי קבוצה אשר מונחית בקו עם גורם תקון אחר תקבע בתיאום ר"ת טו"ש ור"ת הרלוונטי.

נוהל מס': 20-1036				הפרק: עבודה סוציאלית	
בתוקף מתאריך: 01.01.2000				הנהל: הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס	
ת' עדכון אחרון: 08.07.2021					
עמוד מס' 7 מתוך 8 עמודים					

5.14 עקרונות לבניית הכשרות:

כחלק מהתהליך ההתמקצעות של העובד הסוציאלי בשירות בתי הסוהר במיומנויות עבודה שיקומית טיפולית עם עוברי חוק יהיה עליו להשתלב בקורסים, הכשרות, ימי עיון והשתלמויות בשב"ס ומחוצה לו כפי שיקבע על ידי רע"ן טיפול ושיקום ובכפוף לנוהלי ופקודות שב"ס.

6. ביקורת ובקרה:

בכל שנה יקיימו הגורמים הבאים ביקורות מקצועיות אודות נוהל זה ונגזרותיו עפ"י התדירות המפורטת:

- 6.1 ראשי תחום טיפול ושיקום בבתי הסוהר יקיימו בקרה מקצועית מדגמית אודות נגזרות נוהל זה (לפחות אחת לחצי שנה).
- 6.2 קציני הטיפול והשיקום המחוזיים יקיימו בקרה מקצועית מדגמית בבתי הסוהר אודות נגזרות נוהל זה (לפחות אחת לחצי שנה).
- 6.3 ראש ענף טיפול ושיקום או מי מטעמו יקיים בקרה מקצועית מדגמית בבתי הסוהר אודות נגזרות נוהל זה (לפחות אחת לשנה).

7. אחריות ביצוע:

ברמת היחידה: ראש תחום טו"ש
ברמת המחוז: קצין טו"ש מחוזי
ברמת הנציבות: רע"ן טו"ש

8. נספחים:

נספח א' – "פירוט שיטות ההתערבות הסוציאלית".

9. תאריכי עדכון קודמים

29.07.2014

נוהל מס': 20-1036				הפרק: עבודה סוציאלית	
בתוקף מתאריך: 01.01.2000				הנהל: הפעלת מערך העבודה הסוציאלית בשב"ס	
ת' עדכון אחרון: 08.07.2021					
עמוד מס' 8 מתוך 8 עמודים					

נספח א'

פירוט שיטות ההתערבות הסוציאלית

- יישוג (reaching out)** – התערבות יזומה ע"י עו"ס שמטרתה מיפוי צרכים אישיים של המטופל וייצור מוטיבציה או אמון בקרב אסירים הזקוקים לגיוס לטיפול ושיקום או כאלה שאינם מכירים את זכויותיהם. טיפול זה נותן מענה ממוקד בתחום גיוס לטיפול ומיצוי זכויות.
- טיפול פרטני** – כלי הנועד לשפר את מצבו הנפשי, הגופני ו/או הבין אישי של המטופל, לאור הבעיה (או הבעיות) עמן הוא מתמודד. לטיפול צריכה להיות מטרה, הטיפול מתבצע ע"י עובד סוציאלי באופן אישי למטופל אחד. ככלל, טיפול פרטני יעמוד על 45 דקות ויתקיים באופן קבוע.
- טיפול תמיכתי** – ליווי והכוונה להתנהלות יעילה ומציאת פתרונות לקשיים הקיימים בחיי היום יום. טיפול זה ניתן בשעת משבר או כאשר ישנם קשיי התמודדות ותפקוד ועשוי להתאים גם כאשר נדרשת השגחה למניעת אובדנות.
- תיווך** – פעולות מקצועיות יזומות המכוונות לכך שהמטופלים יכירו וימצו את זכויותיהם בהתאמה לצרכיהם. בכלל זה נכללות כל פעולות התיווך המתבצעות כחלק מתהליך ההכנה לשחרור.
- בקרה ומעקב** – במקרים בהם לא ניתן להפעיל את ההתערבויות הפרטניות השגרטיות, ייזום העו"ס פעולות שמטרתן אבחון, בקרה, מעקב ומתן מענה אודות מצבו הנפשי והתפקודי של האסיר. פעולות אלו ינועו על רצף שבין סיור בתא האסיר ומטרתן הערכת מצבו של המטופל. התערבות זו מתאימה בין היתר כמענה לאסירים אשר מאופיינים באלימות כלפי אנשי סגל ובכפוף להנחיות ביטחון בכלל האגפים ובכללם אגפי בידוד. פעולות אלו אינן מצריכות הסכמת האסיר.
- טיפול קבוצתי** – שיטת טיפול בה מטפל אחד או יותר מטפלים בקבוצה קטנה של מטופלים יחד. בטיפול מסוג זה מתקיימים תהליכים בין המנחים למשתתפי הקבוצה ובין המשתתפים לבין עצמם, תהליכים אלו משפיעים על הטיפול וייחודיותו. מטרות הטיפול הקבוצתי עשויות להיות מגוונות. בטיפול הקבוצתי מתאפשר תרגול בזמן אמת של קשיים אמתיים הרלוונטיים למטרות. הטיפול מתבצע באמצעות פגישות שאורכן נע בין שעה לשעה וחצי בתדירות של אחת לשבוע. המסגרת הקבוצתית (Setting) נקבעת בהתאם למאפייני המשתתפים.
- עבודה סוציאלית קהילתית** – עוסקת בגיוס כוחות של מטופלים בעלי מכנה משותף החולקים בעיה דומה ושוהים באותו מרחב. מטרתה של העבודה הקהילתית היא חיזוק והגברת יכולתם של המטופלים להגיע לפתרון בעיותיהם באופן עצמאי. בשלבים מתקדמים מטופלים אשר נעזרו במענה הטיפולי הקהילתי יהיו אלו אשר יגלו כוחות ויסייעו לאחרים. טיפול זה מתאים במיוחד לדיירי אגפי השיקום, למכורים, לתומכים ולמטופלי ובוגרי המחלקות הטיפוליות.